

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 46
Tarih : 19.09.2018

10/12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de her yıl katlanarak artan kayıp çocuklar sorununun araştırılması, çocuk hak ve özgürlüklerini esas alan korunma odaklı bütüncül çözümlerin tartışılması, önleyici mekanizmaların geliştirilmesi, kaybolan çocukların hızlı bir şekilde bulunması ve bu süreçte ailelere gerekli desteklerin sağlanması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

①

Dirayet Dilan TAŞDEMİR

Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Son günlerde Ankara Polatlı'da 8 yaşındaki Eylül Yağlıkara ile Ağrı'nın Bezirhane köyünde 4 yaşındaki Leyla Aydemir'in kaybolduktan sonra cenazelerinin bulunması Türkiye'nin kayıp çocuk sorununu yeniden gündeme getirmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2008-2016 yılları verilerine bakıldığında kayıp çocuk sayısında ciddi artış olduğu ve bu yıllar arasında resmi olarak kayıp müracaatı yapılan çocuk sayısının 104 bin 531'e ulaştığı görülmektedir.

Kayıpların yıllara göre oranları ise 2008'de 4 bin 517, 2009'da 5 bin 81, 2010'da 8 bin 81, 2011'de 10 bin 67, 2012 yılında 12 bin 474, 2013 yılında 16 bin 218, 2014 yılında 18 bin 696, 2015 yılında 17 bin 706, 2016 yılında ise 11 bin 691 olmuştur. Kayıp çocuklarla ilgili 2017-2018 yıllarına ait ise net veri bulunmamaktadır. Zira Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı da 2017 yılında kaç çocuğun kaybolduğuna dair soruya "2017 yılında 11 bin 691 çocuğun bulunduğunu" belirtmekle yetinmiştir. Bu veriler dikkate alındığında Türkiye'de ayda ortalama 968, günde 32 çocuğun kaybolduğu görülmektedir. Yine verilerde önemli bir diğer nokta ise 2008-2016 yılları arasında kaybolan 104 bin 531 çocuğun 59 bin 435'ini kız çocukları, 45 bin 96'sını ise erkek çocuklar oluşturmuştur.

TÜİK verilerinde de görüldüğü üzere kayıp çocuk sayısının her sene neredeyse katlanarak arttığı ve 9 yıllık süreçte 16 ülkenin nüfusundan daha fazla çocuğun kaybolduğu görülmektedir.

Kayıp çocuklar sorunu çocuğa yönelik bütün istismar biçimlerinin iç içe geçtiği, ulusal ve uluslararası kaçakçıların ve suç örgütlerinin de olduğu, gerek kayıp çoğun gerekse çocuğu kaybolan ailenin yaşamını kökten değiştiren ciddi bir sorundur. BM Çocuklara Yardım Fonu'nun (UNICEF) verilerine göre, dünya genelinde her yıl yaklaşık 1.2 milyon dolayında çocuk kaçakçıların ve suç çetelerinin eline düşüyor. Özellikle 12 yaş altı çocuk kayıplarının önemli oranda "çocuk hırsızlığı" olarak adlandırılan yöntemle kaçırıldığı ve alıkonulduğu bilinmektedir. Organ kaçaklığı, ilaç kobayi, fuhuş ve dilencilik çetelerince kaçırılan veya bu çetelerin eline düşen çocuklar ucuz iş gücü olarak riskli ve yasak işlerde çalıştırılıyor, uyuşturucu kullanımına, fuhuşa, dilencilığe ve hırsızlığa zorlanarak ve ya teşvik edilerek çocukların yaşamları ellerinden alınıyor.

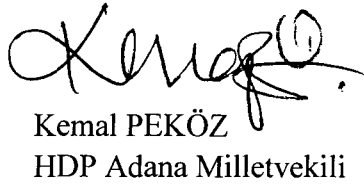
Yine aynı şekilde çocuğu kaybolan veya kaçırılan aileler kayıp çocuğun bilinmeyen akıbetine dönük kaygılı bir "umut" beklemekte, bir yandan kayıp çocuğun başına neler geldiğine ve

gelebileceğine dair korku ve bir tür bitmeyen bir yas süreciyle duygusal ve fiziksel travmalara yaşamları altüst olmaktadır.

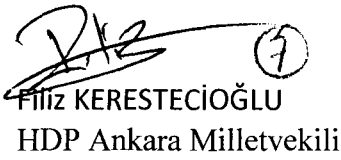
Kayıp çocuklar sorunu sadece Türkiye’de değil dünya çapında önemli bir toplumsal sorunu teşkil etmektedir. Fakat bu soruna ciddi biçimde eğilen ülkeler çocukların kaybolmasını önlemek ve kayıp çocukları bulmak üzerinden etkin mekanizmalar geliştirirken Türkiye’de ise devletin yükümlülüğü göz ardı edilerek çocukların kaybolmasını önlemek ve kayıp çocukları bulmak daha çok sivil toplum örgütleri ve çocuklarını kaybeden ailelerin çabalarına bırakılmaktadır. Benzer şekilde çocuk istismarının çoklu biçimlerini içeren kayıp çocuklar sorunu ne zaman gündeme gelse sorunu çözmekle yükümlü hükümet tarafından idam ve hadım gibi şiddete şiddet ile karşılık verme niteliğinde çağ dışı ve çözüm üretmek yerine sorunu derinleştiren popülist söylemlere sıkıştırılmaktadır.

Kayıp çocuk sorunun araştırılması, çocukların korunması odaklı, çocuk hak ve özgürlüklerini esas alan bütüncül çözümleri tartışacak, önleyici mekanizmalar geliştirecek, kaybolan çocukların hızlı bir şekilde bulunmasını ve bu süreçte ailelere gerekli desteklerin sağlanmasının amaçlanacağı, sivil toplum örgütleriyle ortak çalışacak bir araştırma komisyonun kurulmasını arz ve teklif ederim.

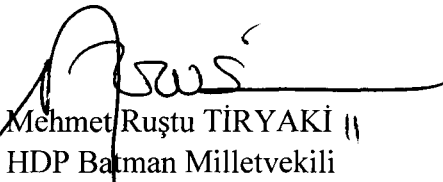

Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

Kemal PEKÖZ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

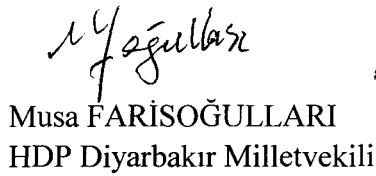

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ruştı TİRYAKİ
HDP Batman Milletvekili

Erdal AYDEMİR
HDP Bingöl Milletvekili

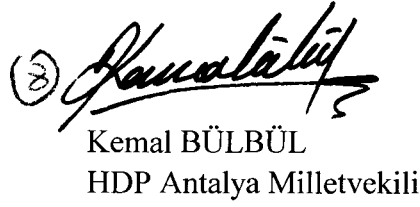

Salihe AYDENİZ
HDP Diyarbakır Milletvekili

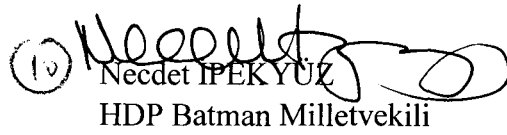

Musa FARİSOĞULLARI
HDP Diyarbakır Milletvekili

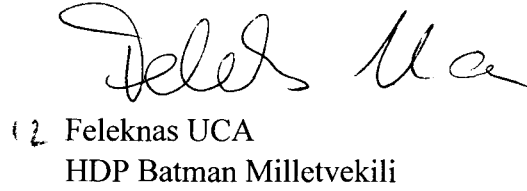

Adnan Selçuk MIZRAKLI
HDP Diyarbakır Milletvekili

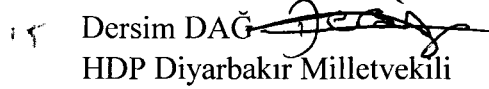

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

Kemal BÜLBÜL
HDP Antalya Milletvekili

Necdet İPEKYÜZ
HDP Batman Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Batman Milletvekili

Dersim DAĞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Semra GÜZEL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Diyarbakır Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

1. 1. 2023
1. 1. 2023